BÀI GIẢNG JAVA

BÙI MINH CƯỜNG & NGUYỄN TRỌNG PHÚC

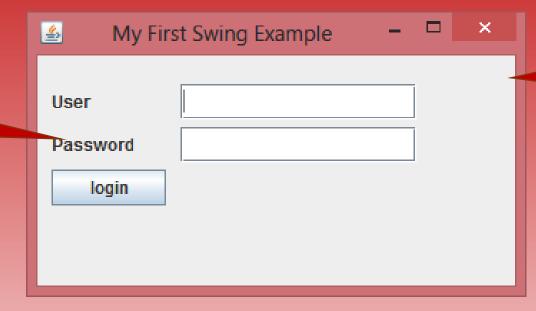
Khoa CNTT - ĐẠI HỌC GTVT

GUI Và Event

Giới thiệu

Khái niệm

component

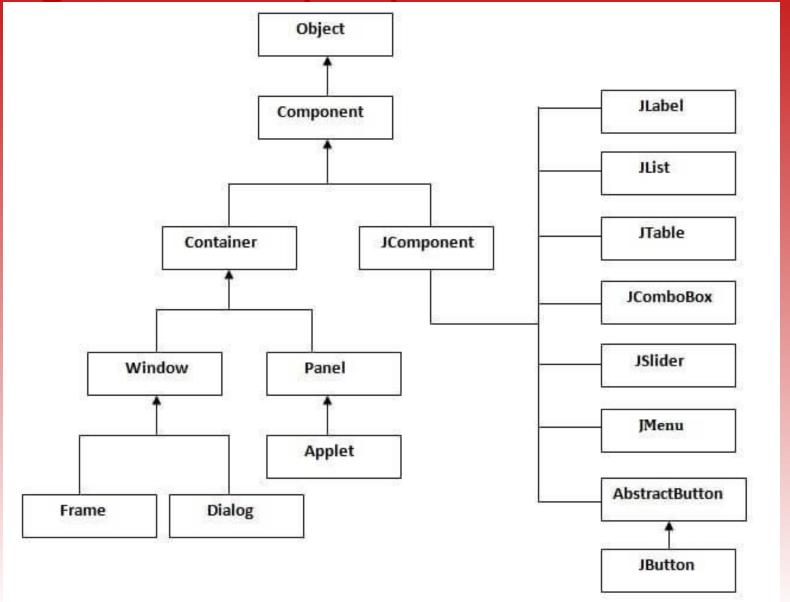
container

GUI = Containers + Components

Java Swing

- Java Swing là một phần của Java Foundation Classes (JFC) được sử dụng để tạo các ứng dụng window-based. Nó được xây dựng trên API AWT (Abstract Windowing Toolkit) và được viết hoàn toàn bằng Java.
- Không giống như AWT, Java Swing cung cấp các thành phần không phụ thuộc vào nền tảng và nhẹ hơn.
- Gói javax.swing cung cấp các lớp cho java swing API như JButton,
 JTextField, JTextArea, JRadioButton, JCheckbox, JMenu,
 JColorChooser///

Java swing – Phân cấp lớp

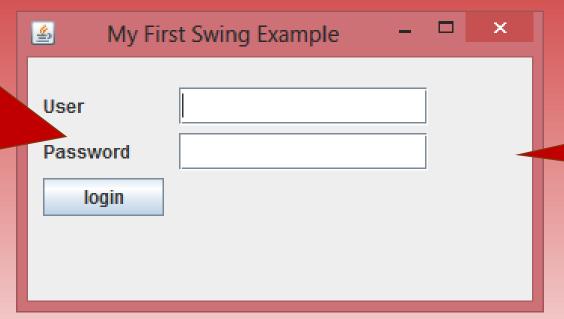
Đưa component vào GUI

- Tạo 1 đối tượng component phù hợp.
- Xác định hình thức bên ngoài lúc đầu của component.
- Định vị component này trên GUI.
- Thêm component này vào GUI.

Đưa component vào GUI

• Ví dụ

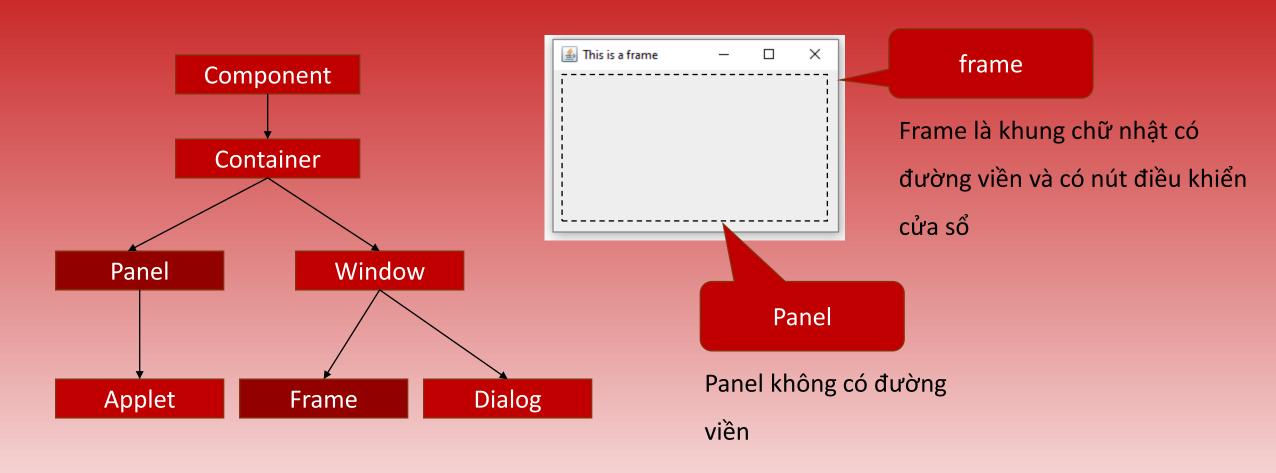
2 label2 text-field1 button

container

Container

Phân cấp thừa kế

Khái niệm

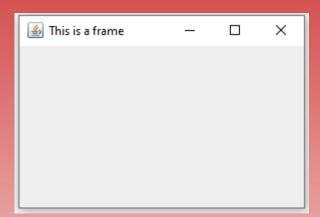
- Container: Đối tượng chứa các element, cho phép vẽ, tô màu lên container.
- Frame và Panel là các class thường dùng.
- Panel thường dùng để chứa các element trong 1 GUI phức tạp, 1 Frame có thể chứa nhiều Panel.
- Applet thường dùng để tạo 1 ứng dụng nhúng vào Browser.

Ví dụ

• Tạo frame:

```
package container;
import javax.swing.JFrame;

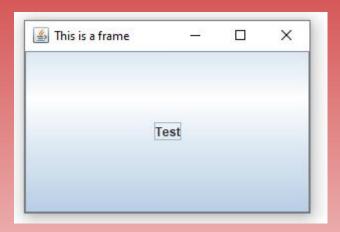
public class ContainerDemo {
    public static void main(String[] args) {
        JFrame jframe1 = new JFrame();
        jframe1.setSize(300, 200);
        jframe1.setTitle("This is a frame");
        jframe1.setVisible(true);
    }
}
```


Ví dụ

Tạo frame và thêm nút:

```
package container;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
public class ContainerDemo {
    public static void main(String[] args) {
        JFrame jframe1 = new JFrame();
        JButton jbutton1 = new JButton("Test");
        jframe1.add(jbutton1);// thêm button vào JFrame
        jframe1.setSize(300, 200);
        jframe1.setTitle("This is a frame");
        jframe1.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE)
        jframe1.setVisible(true);
```


Layout

Khái niệm

- Layout : Cách bố trí các components lên container.
- Không dễ dàng gì để tự quản lý vị trí của các components trên GUI.
- LayoutManager là interface mô tả về các layout.
- Java cung cấp sẵn một số layout, các lớp layout này đều implement LayoutManager interface.

BorderLayout

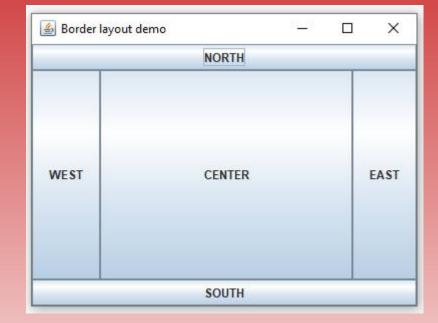
- Bố trí các component theo dạng ra biên của khung tạo ra 5 vị trí: EAST, WEST, SOUTH, NORTH, CENTER.
- Đây là layout MẶC ĐỊNH của Frame.
- Nếu container chỉ có 1 component và đặt nó ở vị trí CENTER thì component này phủ kín container.
- Cú pháp thêm 1 component vào container tại 1 vị trí:

```
Container.add("East", component);
Container.add(BorderLayout.EAST, component);
```

• Tương tự cho "West", "South", "North", "Center"

BorderLayout

```
package container;
import java.awt.BorderLayout;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
public class BorderLayoutDemoFrame extends JFrame{
     public BorderLayoutDemoFrame() {
          this.getContentPane().add(BorderLayout.NORTH, new JButton("NORTH"));
          this.getContentPane().add(BorderLayout.SOUTH, new JButton("SOUTH"));
          this.getContentPane().add(BorderLayout.CENTER, new JButton("CENTER"));
          this.getContentPane().add(BorderLayout.WEST, new JButton("WEST"));
          this.getContentPane().add(BorderLayout.EAST, new JButton("EAST"));
     public static void main(String[] args) {
           BorderLayoutDemoFrame frame = new BorderLayoutDemoFrame();
          frame.setSize(400, 300);
          frame.setTitle("Border layout demo");
          frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
          frame.setVisible(true);
```

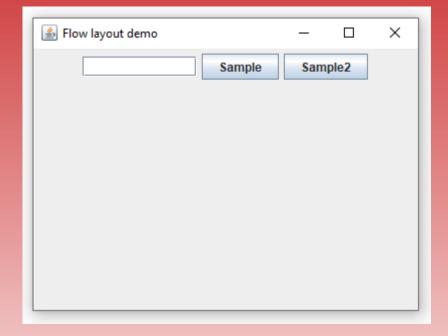

FlowLayout

- Bố trí các component theo dạng chảy xuôi theo thứ tự mà phần tử này được add vào container.
- Đây là layout mặc định của Panel.
- Nếu có nhiều component trên container -> Các component có thể được
 đặt trên nhiều dòng -> Vấn đề gióng hàng (Align)
- Giữa các component, chúng hở nhau theo chiều dọc (vgap) bao nhiêu, theo chiều ngang (hgap) bao nhiêu?

FlowLayout

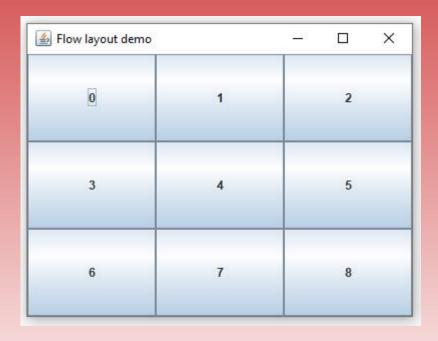
```
package container;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
import javax.swing.JTextField;
public class FlowLayoutDemo extends JFrame{
    public FlowLayoutDemo() {
         JPanel panel1 = new JPanel();
         panel1.add(new JTextField(10));
         panel1.add(new JButton("Sample"));
         panel1.add(new JButton("Sample2"));
         getContentPane().add(panel1);
    public static void main(String[] args) {
         FlowLayoutDemo frame = new FlowLayoutDemo();
         frame.setSize(400, 300);
         frame.setTitle("Flow layout demo");
         frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
         frame.setVisible(true);
```


GridLayout

• Bố trí các component thành 1 lưới rows dòng, cols cột đều nhau.

```
package container;
import java.awt.GridLayout;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class GridLayoutDemo extends JFrame {
      public GridLayoutDemo() {
            JPanel panel1 = new JPanel();
            panel1.setLayout(new GridLayout(3, 3));
            for (int i = 0; i < 9; i++) {
                  panel1.add(new JButton(String.valueOf(i)));
            getContentPane().add(panel1);
      public static void main(String[] args) {
            GridLayoutDemo frame = new GridLayoutDemo();
            frame.setSize(400, 300);
            frame.setTitle("Flow layout demo");
            frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
            frame.setVisible(true);
```


GridBagLayout

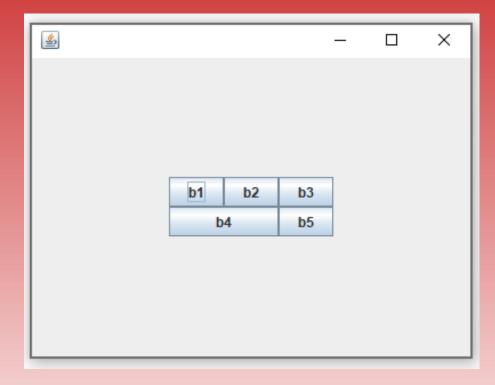
- Layout dạng lưới cho phép 1 component chiếm 1 số ô kề nhau theo cả
 2 chiều.
- Cách để đưa component vào GridBagLayout:
 - 1 component vào 1 vị trí nhưng trải dài trên nhiều ô kề nhau là 1 sự "ràng buộc"
 1 component vào các ô này.
 - Một đối tượng thuộc lớp GridBagConstraints sẽ đảm nhiệm việc này.

GridBagLayout - GridBagConstraints

Properties – Đa số là static data

- gridx, gridy : ô sẽ đặt component vào
- gridwidth, gridheight: số ô sẽ phủ theo 2 chiều khi thêm 1 component vào ô <gridx,gridy>
- weightx, weighty: Khoảng hở của lưới, mặc định là 0.
- anchor: Vị trí đặt component, mặc định là CENTER, các hằng khai báo sẵn: GridBagConstraints.NORTH, EAST,WEST, SOUTH, NORTHEAST, SOUTHEAST, NORTHWEST, SOUTHWEST.
- fill: Xác định kiểu đặt khi component có kích thước lớn hơm ô sẽ được đặt vào. Các hằng khai báo sẵn: GridBagConstraints.NONE, HORIZONTAL, VERTICAL, BOTH.
- insets: Đặc tả khoảng hở <top, bottom, left, right> giữa các phần tử được đưa vào, mặc định là 0.
- **ipadx**, **ipady**: Khoảng độn (số pixel trống) bên trong của phần tử theo 2 chiều. Mặc định là 0. Khi vẽ phần tử, sẽ thêm 2*ipadx và 2*ipady vào chiều rộng tối thiểu và chiều cao tối thiểu của phần tử.

GridBagLayout

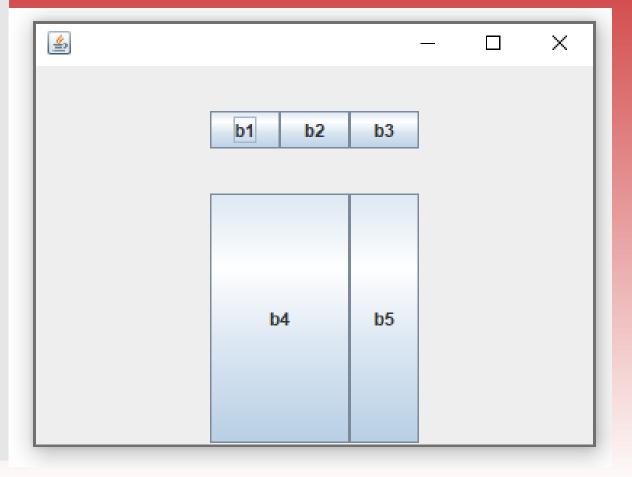


```
package container;
import java.awt.GridBagConstraints;
import java.awt.GridBagLayout;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
public class GridBagLayoutDemo extends JFrame{
      public GridBagLayoutDemo() {
            setLayout(new GridBagLayout());
            GridBagConstraints c = new GridBagConstraints();
            c.gridx = 0;
            c.gridy = 0;
            add(new JButton("b1"), c);
            c.gridx = 1;
            add(new JButton("b2"), c);
            c.gridx = 2;
            add(new JButton("b3"), c);
            c.gridx = 0;
            c.gridy = 1;
            c.gridwidth = 2;
            c.fill = GridBagConstraints.BOTH;
            add(new JButton("b4"), c);
            c.gridx = 2;
            c.gridwidth = 1;
            add(new JButton("b5"), c);
            setSize(400, 300);
            //hien thi giua man hinh
            setLocationRelativeTo(null);
            setDefaultCloseOperation(EXIT ON CLOSE);
      public static void main(String[] args) {
            GridBagLayoutDemo frame1 = new GridBagLayoutDemo();
            frame1.setVisible(true);
```

GridBagLayout

- Để lưới chiếm hết cả không gian của container cần set weightx và weighty > 0
- weightx và weighty có tỉ lệ tương đối giữa các hàng/cột

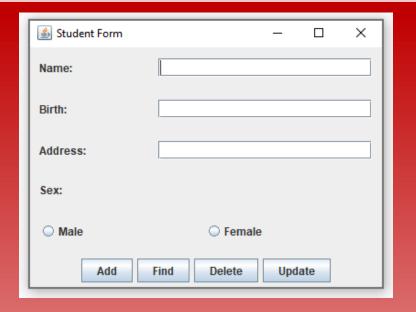
```
GridBagConstraints c = new GridBagConstraints();
c.gridx = 0;
c.gridy = 0;
c.weighty = 0.3;
add(new JButton("b1"), c);
c.gridx = 1;
add(new JButton("b2"), c);
c.gridx = 2;
add(new JButton("b3"), c);
c.gridx = 0;
c.gridy = 1;
c.gridwidth = 2;
c.weighty = 0.7;
c.fill = GridBagConstraints.BOTH;
add(new JButton("b4"), c);
c.gridx = 2;
c.gridwidth = 1;
add(new JButton("b5"), c);
```

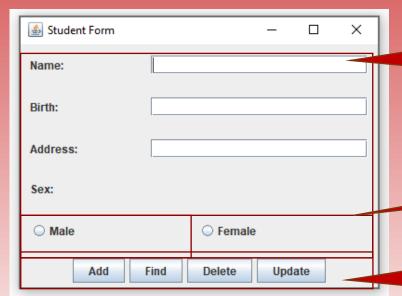

Bài tập

Thực hiện layout sau

- Gợi ý:
 - 2 Panel (Center + South của Frame)
 - Panel trên sử dụng
 GridBagLayout
 - Chú ý cần set weightx và weighty để chiếm hết cả frame
 - Hàng chứa radio button thêm 1 panel và set thành GridLayout

GridBagLayout

GridLayout

BorderLayout.South

• Bài chữa ->

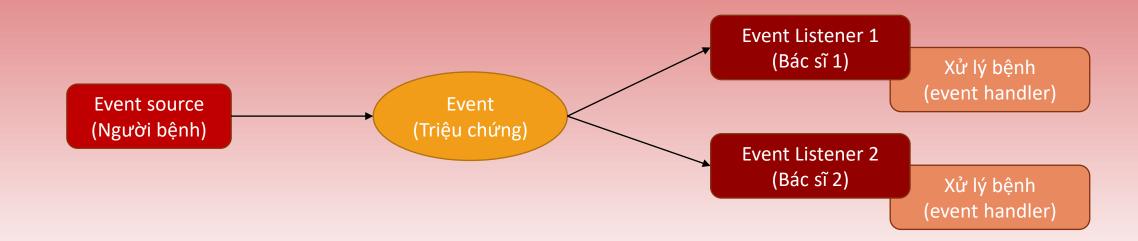
Lập trình hướng sự kiện

Event

- Event : một tín hiệu mà ứng dụng nhận biết có sự thay đổi trạng thái của 1 đối tượng.
- 3 nguồn phát xuất event:
 - (1) User(gõ phím, kích chuột vào 1 phần tử,...)
 - (2) Do hệ thống (do định thời 1 tác vụ)
 - (3) Do 1 event khác (các event kích hoạt nhau)
- Hiện nay, đa số các ngôn ngữ đều cung cấp mô hình này, VC++ cung cấp MFC (Microsoft Foundation Classes), Java cung cấp JFC (Java Foundation Classes).

Ủy thác xử lý sự kiện

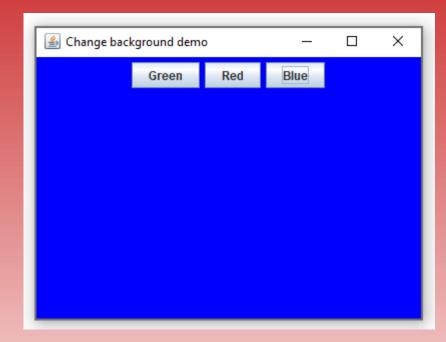
- Khi một sự kiện xảy ra, việc xử lý tùy thuộc vào người được ủy thác sự kiện
- Ví dụ:
 - Khi ta (event source) bị bệnh sẽ phát sinh triệu chứng (event)
 - Ta có thể đến khám nhiều bác sĩ (listener)
 - Mỗi bác sĩ sẽ xử lý bệnh (event handler) theo cách khác nhau dựa trên triệu chứng (event data)

Một số khái niệm

- Event : Là sự kiện phát sinh khi có 1 đối tượng đã thay đổi trạng thái.
- Event handler: Là đoạn code đến đạt phản ứng của ứng dụng khi gặp 1 event.
- Event source: Đối tượng kích hoạt event (thí dụ: nút lệnh bị user kích chuột).
- Listener : Đối tượng nhận sự ủy nhiệm xử lý sự kiện cho đối tượng khác
- Java định nghĩa sẵn các **Listener** Interface cho các tình huống khác nhau (mỗi **Event** object có **Listener** interface xử lý tương ứng).
- Một lớp có khả năng listener sẽ phải cụ thể hóa viết code- một số hành vi xử lý một event phù hợp.

Ví dụ

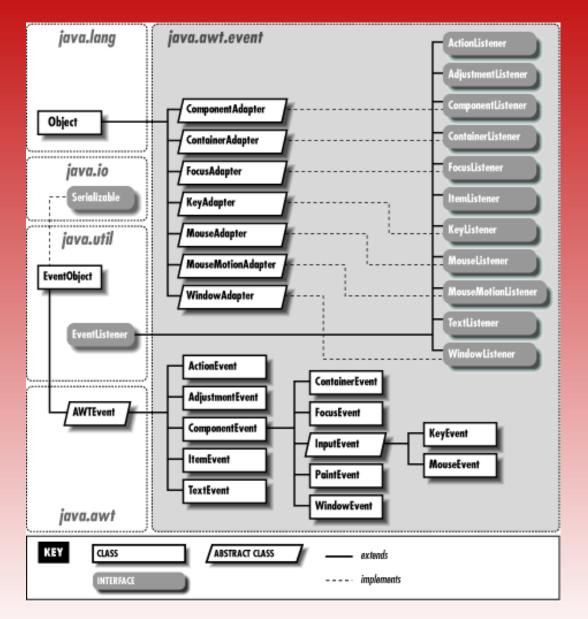

EventDemoFrame.java

```
public class EventDemoFrame extends JFrame implements ActionListener {
      JButton buttonGreen = new JButton("Green");
      JButton buttonBlue = new JButton("Blue");
      JButton buttonRed = new JButton("Red");
      public EventDemoFrame() {
            setLayout(new FlowLayout());
            buttonGreen.addActionListener(this);
            add(buttonGreen);
            buttonRed.addActionListener(this);
            add(buttonRed);
            buttonBlue.addActionListener(this);
            add(buttonBlue);
            setSize(400, 300);
            setTitle("Change background demo");
            setLocationRelativeTo(null);
            setDefaultCloseOperation(EXIT ON CLOSE);
      @Override
      public void actionPerformed(ActionEvent e) {
            if(e.getSource().equals(buttonGreen)) {
                   getContentPane().setBackground(Color.GREEN);
            else if(e.getSource().equals(buttonBlue)) {
                   getContentPane().setBackground(Color.BLUE);
            else if(e.getSource().equals(buttonRed)) {
                   getContentPane().setBackground(Color.RED);
      public static void main(String[] args) {
            EventDemoFrame frame = new EventDemoFrame();
            frame.setVisible(true);
```

Các event

- Các component sẽ phát sinh ra các event khác
 nhau
- Mỗi event sẽ do 1 listener tương ứng xử lý
- **Listener** là interface
- Adapter cài đặt mặc định cho các phương thức của Listener.
- Nếu extends Adapter sẽ không bắt buộc phải cung cấp cài đặt cho tất cả các phương thức của các interface Listener -> giúp tiết kiệm code

Action Event

• Một ActionEvent object được sinh ra khi: 1 nút lệnh bị kích, một mục chọn trong danh sách bị kích đôi, 1 mục menu bị kích.

Các hằng kiểm tra có 1 phím bị nhấn khi kích chuột hay không: ALT_MASK (phím Alt), CTRL_MASK (phím Ctrl), META_MASK (phím meta, ký tự mô tả về 1 ký tự khác - ký tự escape), SHIFT_MASK (phím Shift).

Adjustment Event

- Được sinh ra khi 1 thanh cuộn bị thao tác.
- Các hằng BLOCK_DECREMENT, BLOCK_INCREMENT: Độ giảm/tăng theo khối khi user kích chuột vào vùng giữa con trượt và 1 biên của thanh cuộn,
 UNIT_DECREMENT, UNIT_INCREMENT: Đơn vị giảm/tăng khi user kích chuột vào mũi tên ở 2 đầu thanh cuộn. TRACK: Giá trị mô tả thanh cuộn khi bị user kéo

Container Event

- Được sinh ra khi 1 component được thêm/xóa khỏi 1 container.
- Các hằng mô tả sự kiện: COMPONENT_ADDED, COMPONENT_REMOVED.

Component Event

- Được sinh ra khi 1 componet bị ẩn đi, được hiển thị, bị di chuyển, bị thay đổi kích thước.
- Các hằng mô tả trạng thái gồm: COMPONENT_HIDDEN, COMPONENT_MOVED,
 COMPONENT_RESIZED, COMPONENT_SHOWN

Input Event

- Là lớp cha của 2 lớp con: KeyEvent và MouseEvent.
- Các hằng khai báo trong lớp này mô tả các bit mặt nạ truy xuất phím đi kèm sự kiện hoặc nút chuột nào bị nhấn: ALT_MASK, CTRL__MASK, META_MASK, SHIFT_MASK, BUTTON1_MASK, BUTTON2_MASK, BUTTON3_MASK.

Key Event

- Được sinh ra khi user thao tác với bàn phím .
- Các hằng kiển intKEY_PRESSED, KEY_RELEASED, KEY_TYPED. Nếu phím chữ, phím số được gõ, cả 3 loại sự kiện được sinh ra (pressed, released, typed). Nếu phím đặc biệt được thao tác (phím Home, End, PageUp, PageDown- modifier key), chỉ có 2 sự kiện được sinh ra: pressed, released.

Mouse Event

- Được sinh ra khi user thao tác chuột với 1 component.
- Các hằng int:MOUSE_CLICKED, MOUSE_DRAGGED, MOUSE_ENTERED,
 MOUSE_EXITED, MOUSE_MOVED, MOUSE_PRESSED, MOUSE_RELEASED.

Text Event

- Được sinh ra khi các ký tự trong 1 TextField hay 1 textArea bị đổi.
- Hằng int: TEXT_VALUE_CHANGED

Tài liệu tham khảo

- https://viettuts.vn/java-swing
- https://viettuts.vn/java-awt/cac-lop-adapter-trong-java-awt
- http://www.netfoo.net/oreilly/java/javanut/figs/jn2_2001.gif